

A megsárgult füzet

Köszönet azoknak, akik vállalták, hogy emlékkötetben idézik fel Kengyel Miklósnak, a kiváló magyar jogtudósnak, a perjogásznak, a professzornak, a rektornak, a dékánnak, a kollégának, a barátnak a személyiségét, egyéniségét, emberségét, kiváló fanyar humorát, a tudós és az ember életének néhány cserepét, hogy így is tovább éljen velünk, és itt legyen szellemiségében, emberségében közöttünk.

Még negyedéves egyetemista voltam, amikor a férjem a Nyugati pályaudvar indulási oldalán bemutatta a barátját – a néhány évvel korábban megismert –, katonatársát, Kengyel Miklóst. Katonaruhában volt, és épp Nyíregyházára készült, hogy „letöltse” az előfelvételizett egyetemistákat az egyetem elvégzése után „sújtó” maradék katonai szolgálatát.

Miklóst az első pillanatban a szívembe zártam. Mi az, ami megfogott benne? Az emberek iránti őszinte érdeklődése, a hatalmas tudása és örökös tudásvágya. Nem is vágy, ez tudásszomj volt. Irodalmi, zenei, képzőművészeti, természettudományos és természetesen a jogi műveltsége. Nem egyszerűen tájékozott volt, nemcsak a német emberek világát, történelmét, jogi szisztémáját ismerte, hanem átfogó képe volt a világról, a társadalmakról, a jogi kultúrák, a per kultúrák, sőt a tárgyalótermek világáról is. Közben szerette a játékot, a kirándulást, a baráti társaságot, és minden emberben az egyedit kereste. Vele öröm volt beszélgetni, mert nem akadt olyan téma, amiről ne tudott volna társalogni. Játszi könnyedséggel tudta elmagyarázni a legbonyolultabb dolgot is, és az egyszerűvé és közérthetővé vált. Bátran állíthatom, hogy polihisztor volt.

Ő mutatta és hozta el titokban a rendszerváltás előtt, 1984-ben, az akkor már bezúzatott folyóiratban megjelent *Öröknyár: elmúltam 9 évest*, Nagy Gáspár híres versét. Többször elolvastuk a verset, órákig beszélgettünk, és vártuk a változást. Ott volt benne a segítőkészség, a jóindulat, és remek tanácsokat adott, amelyeket ha megfogadott az ember, az eredményben nem csalódott. Csak megemlítettem egy-egy jogintézményt, a következő napokban már elküldte az azzal kapcsolatban megjelent könyvet vagy különleges szempontú tanulmányt. Úgy adott tanácsot, hogy nem akarta az akaratát a másik emberre erőltetni. Mindig tanult és tanított.

Még mindig őrizzük az egyetemi tanársegédként először egy kis füzetben publikált tanulmányát, amely a pécsi egyetem gondozásában jelent meg. Ekkor még Farkas József, az általa szeretett és tisztelt perjogász volt a professzora.

Boldogan küldte nekünk kedves soraival a kis füzetet. Örömmel olvastuk a tanulmányt, és a férjemmel együtt már ekkor megjósoltuk, hogy Miklós most „még” egyetemi tanársegéd, de rövidesen professzor lesz. Tanár lett, professzor – és „nem középiskolás fokon”.

A kis füzetet számos könyv követte, de ezt az első, már megsárgult füzetet megőrizzük Miklós személyiségével együtt.

Czine Ágnes